

WANDELWEEK ARDENNEN

ZUIDERHUIS

Van 29/07 tot 5/08 2021

EEN ZOMERSE WANDELWEEK IN DE ARDENNEN

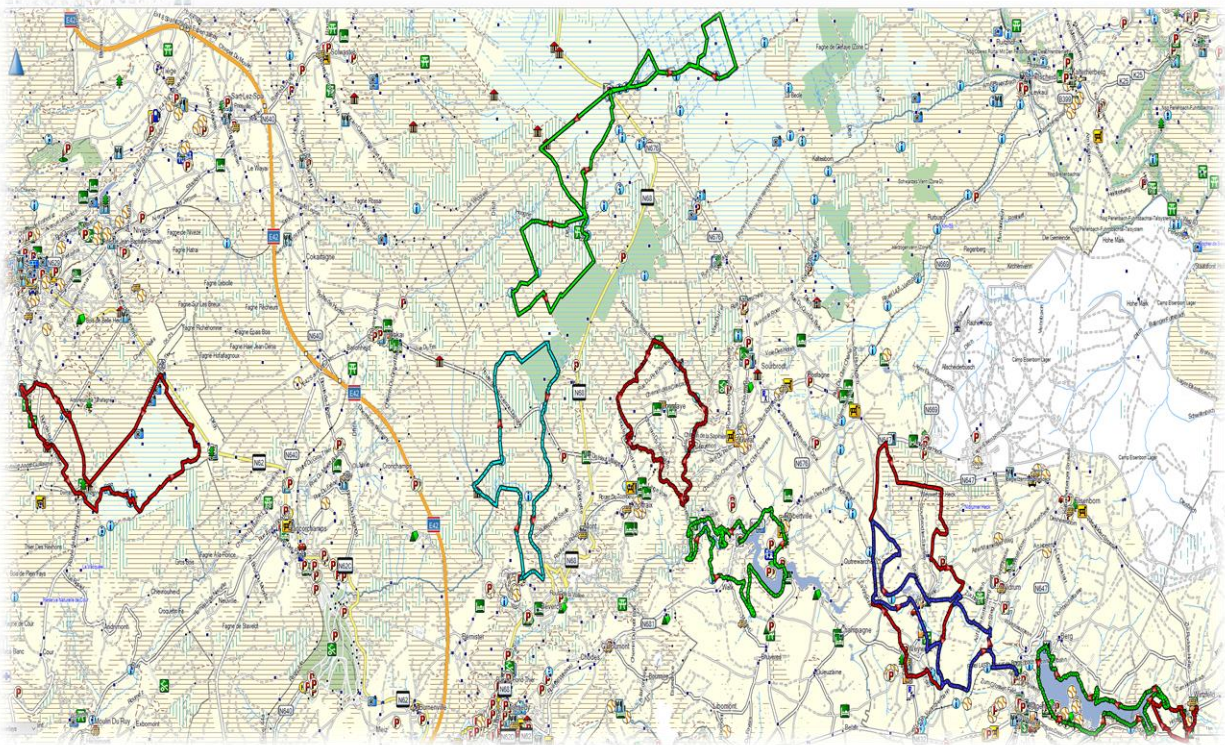
Wallonië is nooit monotoon maar is een bonte verzameling van landschappen, streken en kleuren. Het heeft nog een ongerepte natuur, een rijke fauna en flora, pittoreske dorpjes en hartelijke mensen. We hebben een vaste stek centraal gelegen tussen de Hoge Venen, La Roche en Aywaille. Ideaal dus om van hieruit naar het vertrekpunt van de wandeling te rijden. Alle wandelingen die op het programma staan, zijn stuk voor stuk hoogstandjes. Namen die tot de verbeelding spreken; Baraque Michel, de vallei van de Warche, de venen van Malchamps, de vallei van de Trôs-Marets, de wandeling naar de neus van Napoleon, het Reinhardkasteel, de hoogste watervallen van België en de stuwdam van Robertville. Dit zijn maar enkele namen maar we wandelen ook langs de oevers van de meest bekendste riviertjes van de Ardennen zoals de Warche, de Statte, de Trôs-Marets, de Chefna en de betoverende Ninglinspo. Spa, bakermat van thermalisme en wellness, is prachtig gelegen aan de voet van beboste heuvels waar natuurlijke bronnen ontspringen. De Hoge Venen maakt deel uit van het Belgisch-Duitse natuurpark Hoge Venen-Eifel. We zullen hier de originele schoonheid ontdekken, alsook de unieke fauna en flora.

DEELNEMERS

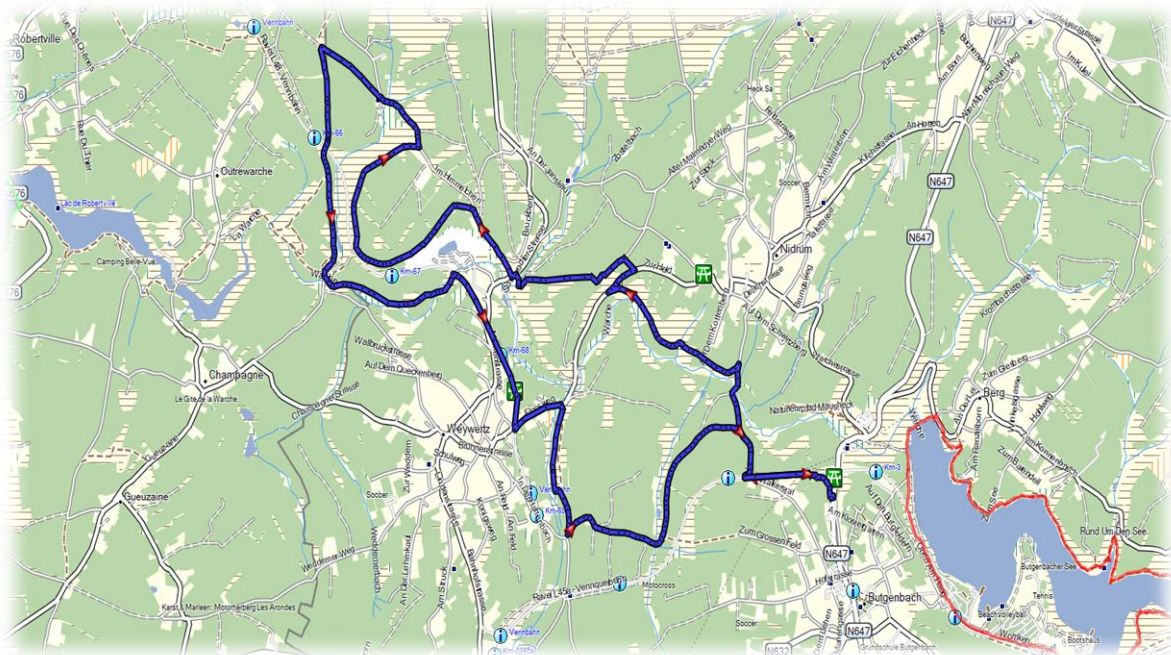
Van links naar rechts : Catherine Puype (Gentbrugge), Ludwig D'Haese - reisleader (Merchtem), An Lippens (Kapellen), Geert Bisschop (Denderleeuw), Els Haentjens (Melsele), Lutgart Messens (Deurne), Ad Doom (Lier), Bea Lemmens (Koekelberg), Karen Curé (Gent), Inge Vercruyse (Damme), Sandra Van der Eecken (Gent), Martine Lemmens (Koekelberg), Sabine Wittevrongel (Sleidinge) en Riet Leanaert – geknield (Denderleeuw). Lieve Wouters uit Balen zit ergens verstopt en staat dus niet op de foto.

Hieronder een kaartje met de gemaakte wandelingen.

Donderdag 29 juli 2021

- Wandeling : Luswandeling in de vallei van de Warche rond Bütingenbach
- Gebied : Bütingenbachl
- Afstand : 14 km
- Stijgen : 300 m
- Dalen : 300 m
- Duur : 5 uur

We doen vandaag al een wandeling in de vallei van de Warche. We vertrekken in de buurt van ons hotel in Bütgenbach. Het is een gevarieerde wandeling langs beide oevers van de Warche afgewisseld door wandelpaden door de bossen en door de velden en weiden.

Ik denk dat het Ad was die als eerste een slang had opgemerkt op ons wandelpad. Ik heb de slang ook gezien maar het beestje was te snel weg om er een foto van te maken. Bovenstaande foto is dan ook van het internet gehaald. Het betreft een gladde slang. De

gladde slang is een van de drie soorten slangen die in België voorkomen, naast de ringslang en de adder. Enkel de adder is giftig.

De gladde slang is een bedreigde en beschermde diersoort. Het is verboden het dier te vangen, in gevangenschap te houden of te doden. De gladde slang heeft een groot

verspreidingsgebied binnen Europa en komt ook buiten Europa voor in Azië en in het Midden-Oosten. De gladde slang is relatief klein en onopvallend en heeft in vergelijking met andere soorten een verborgen levenswijze en wordt daardoor zelden gezien. De gladde slang wordt maximaal 80 cm. De slang die wij gezien hebben schat ik op zowat 60 à 70 cm.

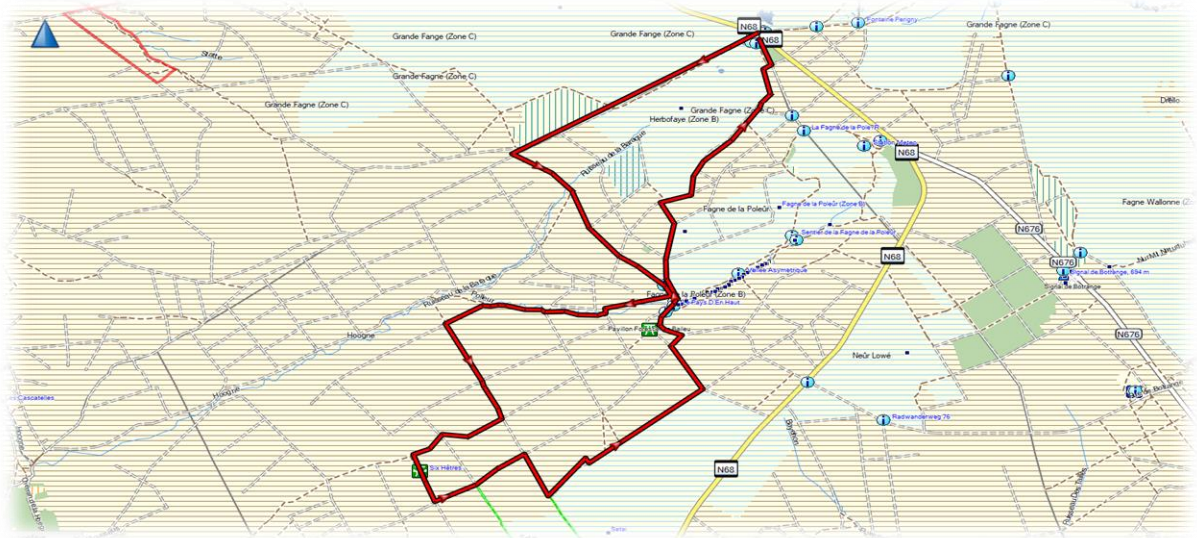
We komen voorbij een oude steengroeve waar zich nu een klein meertje heeft gevormd.

Het hotel Le Vieux Moulin, gelegen in Weywertz langsheen de Warche, werd in 1834 gebouwd als graanmolen. Het rad is niet meer aanwezig. De molen heeft hier geen windhaan maar een windvis.

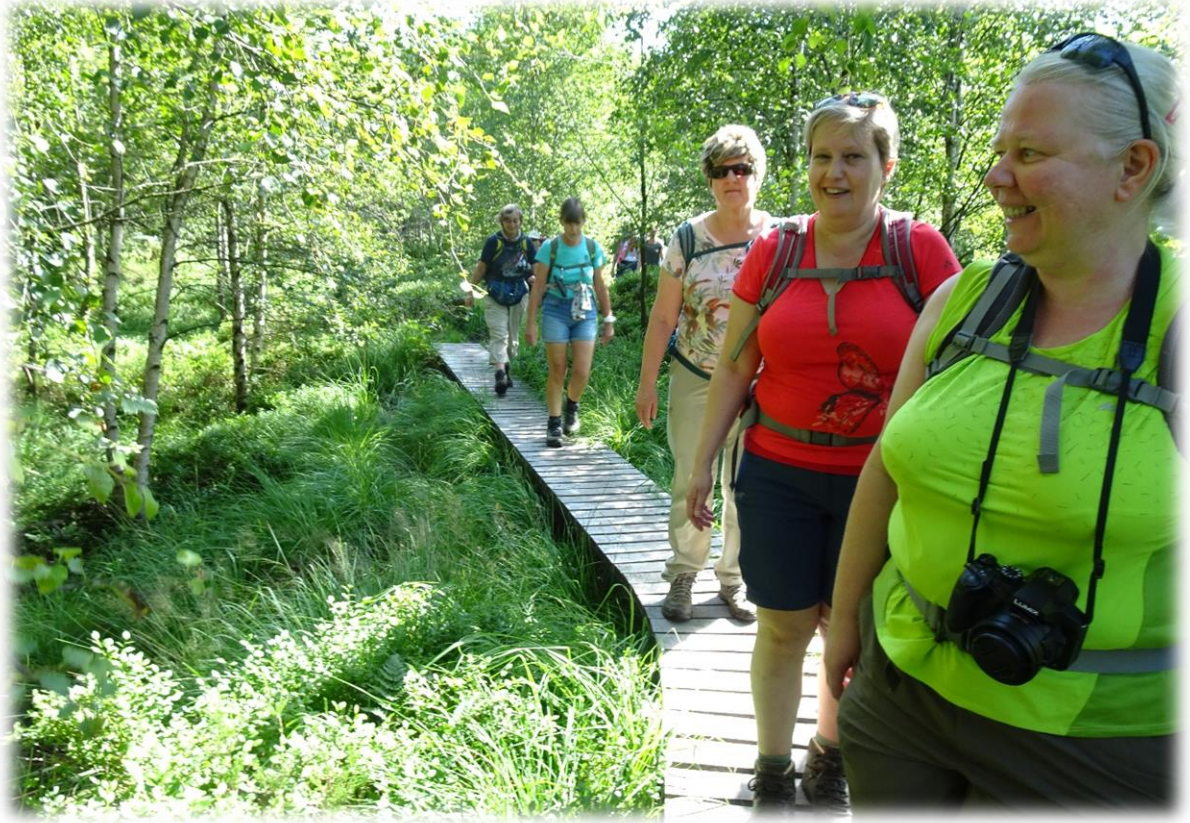
Vrijdag 30 juli 2021

- Wandeling : Luswandeling in het hart van de Hoge Venen
- Gebied : Baraque Michel
- Afstand : 21 km
- Stijgen : 400 m
- Dalen : 400 m
- Duur : 6 uur

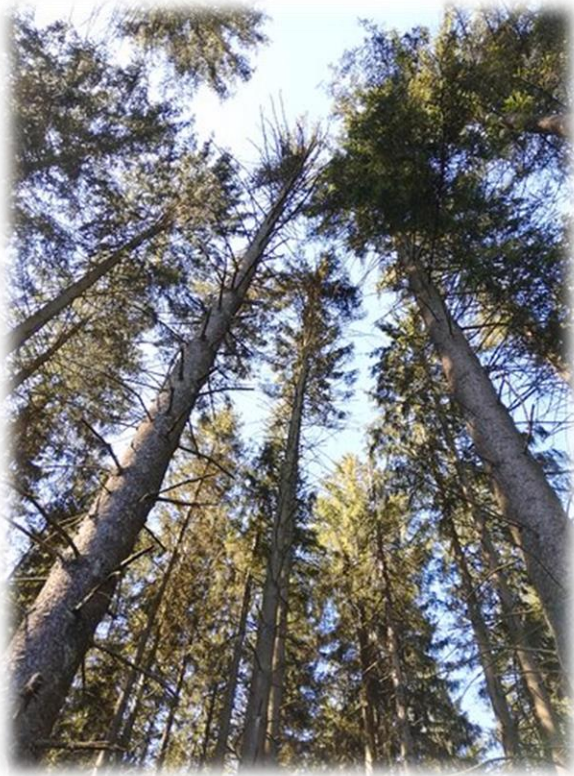
Volgens een legende was Michel Schmitz verdwaald in de Venen tijdens een overtocht van het Hoog Plateau. Op de rand van de uitputting zou hij de wens uitgesproken hebben om, als hij aan de dood ontsnapte, een toevluchtsoord zou bouwen in het Veen, waar verdwaalde

reizigers asiel en versterking zouden kunnen vinden. Hij plantte zijn stok op de plaats waar hij zijn beslissing nam en Schmitz vond wonderbaarlijk de weg terug. Getrouw aan zijn gelofte bouwde hij een hut op de plaats van zijn avontuur waar hij een kluizenaar installeerde om zijn liefdadige zending te vervullen. Het zou deze hut zijn die aan de oorsprong ligt van de Baraque Michel. Dit was waarschijnlijk rond 1811.

Een ander verhaal is dat Michel Schmitz hier een primitief huis heeft gebouwd om zijn beroep als kleermaker uit te oefenen. Maar mijn verhaal is mooier.

Een rijke industrieel, een zekere Fischbach liet deze kapel bouwen in 1830. Michel Schmitz moest wel beloven dat hij iedere avond een lantaarn in het klokkentorentje zou aansteken voor

verdwaalde reizigers. Deze traditie werd in stand gehouden tot 1856.

Diezelfde Fischbach liet ook al in 1827 een klok aan de gevel van Baraque Michel ophangen. De Schmitz kregen de opdracht de klok te luiden bij mistig weer om verdwaalde reizigers naar de herberg te leiden. Dat deden ze overigens tot 1856, voor de aanleg van de weg

Eupen-Malmedy. Momenteel hangt er een kopie in de Baraque Michel. De echte “Cloche des Égarés” werd geschonken aan het Museum van Verviers.

Terzelfder tijd liet Fischbach in de Baraque een boek neerleggen dat het “IJzeren Boek genoemd werd, omwille van de metalen kافت. Alle geredde personen werden uitgenodigd om hierin hun naam te schrijven. Dit register werd tijdens de brand van 1889 vernield. Er stonden 126 getuigenissen in, waarvan 93 van voor 1836. Sommige daarvan (37 verhalen)

werden kort voor de ramp op vraag van Albert Bonjean gekopieerd en vervolgens gepubliceerd in zijn werk “La Baraque Michel et le livre de fer”.

Het kruis van de verloofden vertelt het dramatische verhaal van twee jonge mensen die verdwaalden in een sneeuwstorm in het veen. Het verhaal gaat over Marie Solheid en Francois Reiff. Ze hadden elkaar leren kennen op de kermis in Jalhay en waren al snel

verliefd. Ze verloofden zich en besloten te gaan trouwen. Op de winterse zaterdag 21 januari 1871 gingen Marie en haar verloofde Francois naar Xhoffraix waar Marie oorspronkelijk vandaan kwam. Ze moesten er de benodigde documenten voor hun voorgenomen huwelijk ophalen. Ze begonnen rond 9 uur in de ochtend aan hun 20 kilometer lange voettocht. Ze hadden ook de trein via Pepinster naar Francochamps kunnen nemen en van daaruit per postkoets verder kunnen reizen naar Malmedy. Maar, jong en verliefd als ze waren, kozen ze ervoor te voet te gaan. Onderweg pauzeerden ze in café Mixhe in Jalhay, alvorens te beginnen aan de 12 kilometer lange tocht door de hen toch redelijk bekende venen. De waard en Marie's broer, die ook in het cafe werkte, probeerden hen nog van hun voornemen te voet te gaan te weerhouden. Maar tevergeefs. Marie zei dat ze als echt meisje uit het veen deze situatie wel meester zou worden. Rond het middaguur verlieten ze Jalhay.

Overvallen door een sneeuwstorm en mist verdwaalden ze en Francois moest de uitgeputte Marie achterlaten in de buurt van grenssteen 151 van de Belgisch- Pruisische grens. Op haar jurk droeg Marie een met potlood geschreven briefje waarop stond "*Marie vient de mourir et moi je vais le faire*". Dit betekent: Marie is net gestorven en ik zal eveneens sterven. Hij ging nog op zoek naar hulp maar haalde het ook niet. De broer van Marie begon al op 23 januari met zoekpogingen naar het tweetal, omdat Marie nog niet terug was gekomen. Net op deze dag begon in de Hoge Venen een strenge vorstperiode die gepaard ging met sneeuwval die de lichamen van Francois en Marie bedekten. De zoekpogingen die in de daarop volgende weken werden ondernomen, bleven door de dikke sneeuwlaag, vruchteloos. Het lichaam van François werd begin maart, na het smelten van de eerste sneeuw teruggevonden. Een week later werd ook het lichaam van Marie terug gevonden. Op de plek waar Marie werd gevonden staat nu een kruis.

Na onze wandeling bezoeken we het charmante Duitse stadje Monschau, net over de grens.

Op de voorgrond zien we Ad en achter Ad loopt Lieve die niet op de groepsfoto staat.

Het Rotes Haus is zowat 250 jaar oud en werd gebouwd in 1752. In het huis staat een houten trap waar, destijds, 8 Italianen 4 jaar aan gewerkt hebben.

Monschau is ontstaan in 1205 toen in de buurt een nonnenklooster werd gesticht. Om dit klooster te beschermen werd in 1217 een burcht gebouwd. Hierrond rees een dorpje uit de

grond. In 1366 werd het een stad. De textielnijverheid maakte dankbaar gebruik van het schone water van de Laufenbach en de Rur die het dorpje doorkruisen.

Hier komt de Laufenbach in de Roer. De Roer mondt uit in het Nederlandse Roermond. In de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw was de Roer sterk vervuild door het speelwater van de vele Duitse steenkoolmijnen. Er zwommen geen vissen, er was geen leven meer en het was gevaarlijk om in de Roer te zwemmen. Door zuiveringsstations is de kwaliteit van het water sterk verbeterd. Alleen de bodem is nog vervuild. Het water is nu zo schoon dat er

forellen en meer dan 30 soorten vissen terug zijn. Na een afwezigheid van 125 jaar is in 2006 de zalm weer teruggekeerd in de Roer.

In de buurt van de burcht van Monschau, is een klein kapelletje te vinden die bekend staat als de Ave Maria Kapel en werd in 1911 gebouwd. In de kapel zijn allerlei tegels te zien met

teksten waar Maria bedankt wordt voor de hulp. Er staan bloemen in de kapel, er kunnen kaarsjes worden aangestoken en op de twee bankjes kunnen mensen even bidden.

De Roer (Duits Rur) is een zijrivier van de Maas. Haar lengte bedraagt ongeveer 165 km. De Roer ontspringt op ongeveer 662 meter hoogte in de Hoge Venen, nabij Botrange. Ze stroomt zuidwaarts en daarna oostwaarts en na 15 km over Belgische bodem over de Duitse grens en

dan noordwaarts naar en door Monschau. Er voegen zich over die afstand veel beken bij de Roer, zodat ze een steeds groter debiet krijgt.

Het standbeeld verwijst naar de tijd dat Monschau een stad was waar veel handelaren hun waar kwamen slijten.

De fontein op de Markt heeft drie beelden van personen. De beelden stellen mensen voor die de belangrijkste beroepen hadden bij het produceren van lakens. Allereerst is er natuurlijk de wever (helemaal bovenaan), die de aangeleverde wol weeft. Daarna heb je de persoon die de

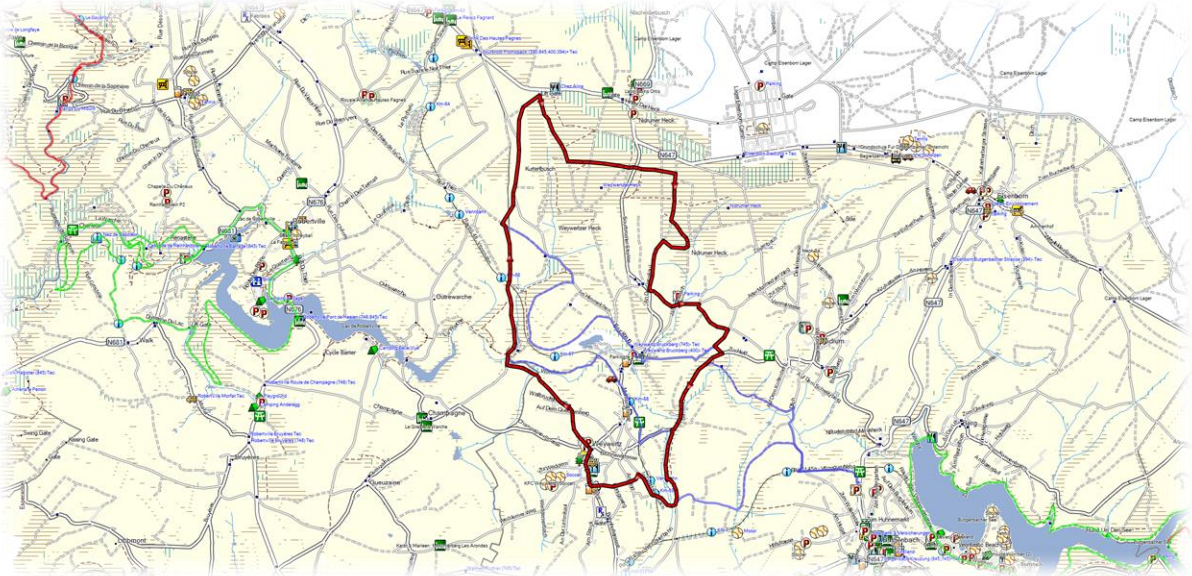

kleur aan de stof toegevoegd (links). Tot slot is er nog de droogscheerder die de uitstekende pluusjes met een grote schaar wegnipte, waardoor het weefsel een glad oppervlak kreeg (rechts).

Zaterdag 31 juli 2021

- Wandeling : Luswandeling in het rijk van de roofvogels
- Gebied : Bütgenbach
- Afstand : 12 km
- Stijgen : 300 m
- Dalen : 300 m
- Duur : 5 uur

In dit gebied zitten er verschillende roofvogels. De rode wouw en de buizerd zijn de meest voorkomende. De rode wouw is een soort havik. Een volwassen exemplaar is circa 62 centimeter groot, 750 tot 1000 gram zwaar en heeft een spanwijdte van ongeveer 160 cm. Het

uiterlijk lijkt op dat van de buizerd, maar de rode wouw is meer roodachtig en heeft een diep gevorkte staart. De rode wouw jaagt op kleine en middelgrote zoogdieren en vogels, grote insecten, maar kan ook prooien van andere roofvogels afpakken. Daarnaast is hij een aaseter. Hij heeft een voorkeur voor halfopen landschappen, waar hij in landbouwgebieden kan jagen en in kleine bossen kan broeden.

De buizerd is een middelgrote tot grote roofvogel en is eveneens een havikachtige. De vogel jaagt gebruikelijk in open land, maar nestelt in bosranden. Normaal gesproken bestaat de prooi van een buizerd voornamelijk uit kleine zoogdieren, amfibieën (zoals kikkers) en kleine vogels, maar hij is bij gelegenheid ook een aaseter. De roep van de buizerd klinkt als een

gerekt klagend gemiauw. Wanneer men een nest nadert, beginnen de buizerds opgewonden en miauwend boven de boomkruinen te vliegen. Door de typische vlucht is de vogel gemakkelijk te herkennen; enkele vleugelslagen, kort zweven en dan weer een paar slagen.

De buizerd is een uitgesproken langzame vlieger met zijn brede vleugels en de korte, brede staart. Vaak kan worden waargenomen dat een buizerd door een of meer kraaien, die in zekere zin zijn voedselconcurrenten zijn, wordt weggejaagd. De buizerd maakt ook graag gebruik van de thermiek. Op een mooie voorjaarsdag zijn vaak groepen buizerds te zien die zweven in de opstijgende warme lucht in een thermiekbel. Vanaf de laatste decennia van de 20e eeuw is het buizerdbestand in de Benelux verveelvoudigd ten opzichte van de jaren zestig, toen de vogel door gebruik van pesticiden daar bijna verdwenen was.

Bij buizerds bestaat een grote kleurvariatie, er zijn erg donker gekleurde exemplaren terwijl er ook zijn met een bijna witte onderkant. Het bovengedeelte is effen, terwijl aan de onderkant verschillende dwarsbanden getekend zijn. De staart van een volwassen buizerd heeft naast de donkere eindband nog 8-10 smalle donkere dwarsbanden. De spanwijdte van de vleugels is ongeveer 113 tot 128 cm. De totale lengte van kop tot staart is ongeveer 51 tot 57 centimeter.